

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Defterdarlığı
(... Vergi Dairesi Müdürlüğü)

VEKİLİ : Av...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı ısrar kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından, ihtirazi kayıtla verilen yılına ait kurumlar vergisi beyannamesinde ilgili yılda ortaklar tarafından sağlanan ve sermaye artırımında kullanılan 562.000.000.000 TL üzerinden 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) işaretli bendi uyarınca hesaplanan 3.430.541,67 TL faiz tutarının, gelecek yıla devreden nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi olarak kabul edilmemesine dair işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.

... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı kararı:

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3. maddesinin (B) işaretli bendinde, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, anılan hususların gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesinin ispatlama vasıtası olarak kullanılamayacağı, iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfetinin bunu iddia edene ait olacağı belirtilmiştir.

Davacı şirket yılı hesap döneminde 562.000.000,00 TL tutarında sermaye artışı gerçekleştirmiştir. Artırılan sermayenin tamamı şirketin ortaklarından sözleşmeye bağlı olarak nakden temin ettiği kredi tutarlarının sermayeye ilavesi suretiyle karşılanmıştır. Sermaye artışına ilişkin karar ... tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Davacı tarafından ... yılı için verdiği kurumlar vergisi beyannamesinin, ilgili yılda ortaklar tarafından sağlanan ve sermaye artırımında kullanılan tutar üzerinden 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendi uyarınca hesaplanan faiz tutarının, gelecek yıla devreden nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi olarak kabul edilmesi gerektiği ihtirazi kaydıyla verildiği, davalı tarafından ihtirazi kaydın kabul edilmemesi üzerine bakılan dava açıldığı anlaşılmıştır.

Davacı şirket, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş sermaye tutarındaki nakdi sermaye artışları üzerinden 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) işaretli bendinde açıklanan ilkeler doğrultusunda hesaplanan tutarın %50'sinin kurumlar

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

vergisi matrahından indirilebileceğini ileri sürmüştür. Ancak anılan indirim hakkından yararlanılabilmesi için ortaklar tarafından şirkete sağlanan nakdin kredi kullanılarak ve borç alınarak temin edilmemiş olması gerekmektedir. Ortakların veya ortakla ilişkili kişilerin kredi kullanması veya borç alması suretiyle ortaklar tarafından gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ortaya çıkacak faiz transferinin önüne geçmek maksadıyla bu şekilde yapılacak sermaye artırımları indirim uygulaması kapsamı dışında bırakılmıştır.

Dosyada ise ortaklar tarafından şirkete sağlanan paranın ne şekilde temin edildiği yönünde bir bilgi ve belge bulunmadığı gibi idareye de bu hususa ilişkin olarak herhangi bir bildirimde bulunulmamıştır. Ayrıca ortaklar tarafından şirkete sağlanan nakdin ne şekilde temin edildiği hususunu ispat yükü davacı şirkete ait olduğundan, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Mahkeme bu gerekçeyle davayı reddetmiştir.

Davacının istinaf istemini inceleyen ... Bölge İdare Mahkemesi ...Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı kararı:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendinin birinci paragrafında aşağıdaki hükme yer verilmiştir:

"(1) Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır:

...

ı) (Ek: 27/3/.... - 6637/8 md.) Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si."

5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendinin dava konusu dönemde yürürlükte bulunan üçüncü paragrafının (maddenin yürürlükte olan halinin dördüncü paragrafının) üçüncü cümlesi ile anılan indirim hakkına sınırlama getirilmiştir. Bu cümle şu şekildedir:

"Bu bendin uygulanmasında sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklananlar dâhil olmak üzere, sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından veya bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan ya da ortaklar veya bu Kanunun 12 nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları, indirim hesaplamasında dikkate alınmaz."

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

Olayda davacı tarafından, yılı için verilen kurumlar vergisi beyannamesi, ilgili yılda ortaklar tarafından sağlanan ve sermaye artırımında kullanılan 562.000.000,00 TL üzerinden Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) bendinin birinci paragrafına göre hesaplanan faiz tutarının (3.430.541,67 TL) anılan 10. madde hükümleri uyarınca kurumlar vergisi beyannamesinde gelecek yıla devreden nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi olarak kabul edilmesi gerektiği ihtirazi kaydıyla verilmiştir.

5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) bendi hükümlerine göre, sermaye şirketlerinin ortaklar veya bu Kanun'un 12. maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımlarının, indirim hesaplamasında dikkate alınmayacağı açıktır.

Nitekim istinafa konu kararı veren mahkeme tarafından, dava aşamasında dosyada mevcut belgeler incelendikten sonra, ortaklar tarafından şirkete sağlanan paranın ne şekilde temin edildiği yönünde bir bilgi ve belge bulunmadığı gibi idareye de bu hususa ilişkin olarak herhangi bir bildirimde bulunulmadığı gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Ancak, davacının istinaf dilekçesinde, artırılan 562.000.000,00 TL sermaye tutarının davacı şirketin yurt dışında yerleşik ortağı ... tarafından temin edilen 393.400.000,00 TL'ye isabet eden kısmının adı geçen ortağın kendi kaynaklarından karşılandığı belirtilmiştir. Kalan 168.600.000,00 TL'lik kısmının ise Şirketi tarafından kredi kullanılmak suretiyle karşılandığı ileri sürülmüştür. Bu konuya ilişkin belgelerin asılları ile noter onaylı çevirileri istinaf istemine ilişkin dilekçe ekinde sunulmuştur.

Bu duruma göre, artırılan sermayenin 393.400.000,00 TL'lik kısmının ortaklarca borç almaksızın ve kredi kullanmaksızın temin edildiğinin davacı tarafından ispat edilmesi, bu aşamada bunun aksine bir iddia veya delilin dosyada bulunmaması karşısında, dava konusu işlemin anılan tutara isabet eden kısmında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Karar Sonucu:

Vergi Dava Dairesi, bu gerekçeyle davanın reddine dair Vergi Mahkemesi kararının, dava konusu işlemin artırılan sermayenin 393.400.000,00 TL tutarına isabet eden kısmı yönünden davanın reddine dair hüküm fıkrasını kaldırmış ve anılan kısım yönünden davayı kabul etmiş; geriye kalan kısım yönünden ise istinaf talebini reddetmiştir.

Davalının temyiz istemini inceleyen Danıştay Dördüncü Dairesinin 25/05/2022 tarih ve E:2018/6247, K:2022/3308 sayılı kararı:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasına firmaların öz kaynak yapılarını güçlendirmek ve yatırımlarının iç kaynaklarla finanse edilmesini teşvik etmek amacıyla 6637 sayılı Kanun'un 8. maddesi ile (i) bendi eklenmiştir. Anılan bendin uyuşmazlığa konu dönemde yürürlükte olan hali şu şekildedir.

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

"(1) Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır:

...

1) (Ek: 27/3/.... - 6637/8 md.) Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si.

Bu indirimden, sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap döneminden itibaren başlamak üzere izleyen her bir dönem için ayrı ayrı yararlanılır. Sonraki dönemlerde sermaye azaltımı yapılması hâlinde azaltılan sermaye tutarı indirim hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu bent hükümlerine göre hesaplanacak indirim tutarı, nakdi sermayenin ödendiği ay kesri tam ay sayılmak suretiyle hesap döneminin kalan ay süresi kadar hesaplanır. Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devreder. Bu bendin uygulanmasında sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklananlar dâhil olmak üzere, sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından veya bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan ya da ortaklar veya bu Kanunun 12 nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları, indirim hesaplamasında dikkate alınmaz.

Bu bentte yer alan oranı, şirketlerin aktif büyüklükleri, ortaklarının hukuki niteliği, çalışan personel sayıları ve yıllık net satış hasılatlarına göre veya sermayenin kullanıldığı yatırımdan elde edilen gelirlerin kurumun esas faaliyeti kapsamında olmayan faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşmasına göre ya da sermayenin kullanıldığı yatırımların teşvik belgeli olup olmadığına veyahut makine ve teçhizat veya arsa ve arazi yatırımları için sermayenin kullanıldığı alanlar itibarıyla ya da bölgeler, sektörler ve iş kolları itibarıyla ayrı ayrı sınıfa kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya; halka açık sermaye şirketleri için halka açıklık oranına göre %150'ye kadar farklı uygulatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesinin "10.6.1. İndirimin kapsamı" alt başlığında şu düzenlemeye yer verilmiştir:

"Sermaye şirketlerinin sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla getirilen bu düzenleme uyarınca indirime konu edilecek tutarın hesaplanmasında, 1/7/.... tarihinden

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden, ilgili hesap döneminin sonuna kadar Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükmüne göre hesaplanacak tutar dikkate alınacaktır.

...

İndirime konu edilecek tutarın hesaplanmasında; mevcut sermaye şirketlerinde ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları, yeni kurulan sermaye şirketlerinde ise ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı dikkate alınacak olup sermayenin nakit olarak karşılanmayan kısmı için indirim uygulamasından yararlanılamayacağı tabiidir."

Yukarıda yer verilen hükümlerin değerlendirilmesinden, 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen (1) numaralı bendi hükmü ile öz sermaye üzerinden hesaplanan faizlerin kurum kazancından indirilemeyeceği yönündeki genel düzenlemeye bir istisna getirilmiştir.

Bu maddeye göre finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri dışında kalan sermaye şirketlerinin söz konusu istisna hükmünden yararlanabilmesi ise ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı ile sınırlı tutulmuştur.

Yalnızca nakdi sermaye artışlarının indirim konusu yapılabileceği özellikle vurgulanmıştır. Anılan maddenin diğer bentlerinde diğer giderlere yer verilmiştir. 5520 sayılı Kanun'un (1) bendinde ise sermaye artışlarında indirimlerin ne şekilde yapılacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. İndirim konusu yapılacak tutarın nakit sermaye artışından kaynaklanması gerekmektedir. Böylece şirketlerin borç yerine öz kaynak kullanımını özendirilmiş olacaktır. Yine bu düzenleme sermaye şirketlerinin ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden TCMB tarafından açıklanan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'sinin ilgili hesap dönemine ait kurumlar vergisi matrahından indirilmesine olanak sağlayacak ve şirketlerin nakit sermayeleri özendirilmiş olacaktır. Belirtilen düzenlemelerden faydalanan şirketler indirim hakkını sadece nakdi sermaye artışının yapıldığı yıl için değil her yıl için kullanabilecek, matrahın yetersiz olması nedeniyle indirilemeyen tutarlar sonraki dönemlere devredilebilecektir.

Yapılan açıklamalardan da açıkça anlaşılacağı üzere anılan indirimden mükelleflerin gelecek yıllarda da faydalanmalarına ilişkin herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ancak söz konusu düzenlemelerden faydalanılabilmesi için sermaye artışlarının nakit olarak karşılanması gerekmektedir. Keza yapılan düzenlemelerin şirketlerin

nakdi sermayelerinde artış sağlamayı teşvik edici düzenlemeler olduğu açıktır.

Kaldı ki, vergi kanunlarında indirim yapılabilecek hususların düzenlenmesinin ana nedeni o alana ilişkin teşvikleri artırmak, mükelleflerin sadece o alana ilgi duymasını ve teşvik edilen alanın güçlenmesini sağlamaktır. Yukarıda yer verilen düzenlemelerle de şirketlerin nakdi sermaye artışlarının, kurumlar vergisinden indirim konusu yapabilmesinin önü açılarak şirketlerin borçlanmasız olarak nakit büyümelerini sağlamak amaçlanmaktadır.

Mevzuat hükümleri ile maddi olay birlikte değerlendirildiğinde, davacı tarafından, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş sermaye tutarındaki nakdi sermaye artışları üzerinden ilgili mevzuatta açıklanan ilkeler doğrultusunda hesaplanan tutarın %50'sinin kurumlar vergisi matrahından indirilebileceği ileri sürülmüştür. Ancak anılan indirim hakkından yararlanabilmesi için ortaklar tarafından şirkete sağlanan nakdin kredi kullanılarak ve borç alınarak temin edilmemiş olması gerekmektedir. Ortakların veya ortakla ilişkili kişilerin kredi kullanması veya borç alması suretiyle ortaklar tarafından gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ortaya çıkacak faiz transferinin önüne geçmek maksadıyla bu şekilde yapılacak sermaye artırımlarının indirim uygulamasının kapsamı dışında bırakıldığı sonucuna varılmıştır.

Olayda, davacının gelecek yıllarda indirim konusu yapmak istediği sermaye artışının nakdi olarak değil ortaklar cari hesabından karşılandığı açıktır. Nakdi sermaye artışları gelecek yıllarda da indirim konusu yapılabilecek ancak ortaklar cari hesaplarından karşılanan kısmı gelecek yıllarda kurum kazancından indirim konusu yapılamayacaktır. Sermaye artış tutarının ortaklara borçlar hesabının sermayeye ilave edilmesi şeklinde gerçekleşmiş olması karşısında, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından temyize konu Vergi Dava Dairesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Daire bu gerekçeyle kararı bozmuştur.

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı ısrar kararı:

İstinaf başvurusunun kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verilmiştir. Anılan kararın kabule ilişkin kısmı davalı idarece temyiz edilmiş ve karar bu yönden bozulmuştur. İstinaf başvurusunun kısmen reddine ilişkin kısım ise davacı tarafından temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendi uyarınca sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içerisinde ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları üzerinden maddede belirtilen şekilde hesaplanan tutarın %50'sinin kurum kazancından indirilebileceği hususu açıkça kurala bağlanmıştır.

Sermaye artırımının tescil edildiği tarihten önce davacı şirketin ortağı olan şirket tarafından konulan tutarın sermayeye ilavesi yoluyla sermaye artırımı yapılmıştır. Bu yolla yapılan sermaye artırımının bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

gerçekleştirilen sermaye artışı olarak değerlendirilmesi mümkün olmayıp davacı tarafından yılında sermayeye eklenen ve ortaklar tarafından karşılanan tutar için 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendinde öngörülen indirimden yararlanılmasında hukuka aykırılık bulunmadığından davacının bu yöndeki ihtirazi kaydının kabul edilmemesi suretiyle tesis edilen dava konusu işlemden yasal isabet görülmemiştir.

Vergi Dava Dairesi bu ek gerekçe ile ısrar etmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Nakdi sermaye artırımına ilişkin faiz giderlerinin kurumlar vergisi matrahından indirilmesine olanak sağlayan hükmün amacının şirketlerin daha güçlü mali yapıya kavuşabilmesini desteklemek olduğu, bu nedenle ortaklara yapılan borçlanmanın ne şekilde yapıldığı, ortakların bu parayı şirkete borç verirken kredi kullanıp kullanmadığı veya borç alıp almadığının da önem arz ettiği, gerçek bir borçlanmanın bulunup bulunmadığı ve ortaklara olan nakdi kredi borçlanmasının sermayeye ilave edilip edilmediğinin tespitinin önemli olduğu, Kanun'u dolanmak suretiyle yapılacak indirimlerin hukuka aykırı olacağının açık olduğu belirtilerek ısrar kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Şirketin 510.000.000 TL olan sermayesini yılında alınan genel kurul kararı ile 1.072.000.000 TL'ye artırdığı, bu genel kurul kararı uyarınca artırılan 562.000.000 TL tutarındaki sermayenin, şirket ortakları ... Anonim Şirketi tarafından, şirketten olan nakdi alacaklarının sermayeye ilavesi suretiyle karşılandığı, ortaklardan sağlanan paranın hangi kaynaklardan temin edildiğine ilişkin bir araştırma yapıldığı, yapılan araştırma sonucunda 562.000.000 TL'lik sermaye artırım tutarının, Almanya'da yerleşik ortak tarafından karşılanan 393.400.000 TL'lik kısmının ortağın kendi kaynaklarından karşılandığı fakat kalan 168.600.000 TL'lik kısmın ise ... Şirketi tarafından kredi kullanmak suretiyle karşılandığının anlaşıldığı, 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) numaralı bendinde yer alan ortaklar veya ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları ifadesinin sermaye artırımını gerçekleştiren ortakların artırım için gereken nakdi hangi kaynaklardan temin ettiği ile ilgili olduğu, anılan ifadenin ortaklara borçlar hesabında yer alan nakit borçların sermayeye ilavesini de kapsar şekilde yorumlanmasının ise mümkün olmadığı, nakdi sermaye üzerinden hesaplanan faiz indirimin amacının sermaye şirketlerinin sermaye yapılarının güçlendirilmesi, borç yerine öz kaynak kullanımının özendirilmesi ve bu amaçla yapılacak nakit sermaye artırımlarının teşvik edilmesi olduğu, bu nedenle kuralın, teşvikin amacına aykırı kullanılmasını önlemek adına ortağın veya ortakla ilişkili kişilerin başka bir kişi veya kurumdan kredi kullanması ya da borç alması suretiyle sermaye artırımına katılması halini düzenlediği, 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendinde şirketin ortağa olan nakdi borcunun sermaye ilavesi suretiyle yapılan

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

artırımın indirim hakkından yararlanamayacağına yönelik bir hüküm bulunmadığı, ortakların şirkete sağladıkları nakdi borçların sermayeye ilavesi suretiyle yapılan artırımın bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışı olarak kabul edilemeyeceği, bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubundan farklı olarak ortağa olan nakdi borçların sermayeye dönüşmesi ile şirketin öz sermaye yapısının güçlendiği, ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E: ..., K: ... sayılı kararında belirtildiği şekliyle ortağın doğrudan şirket kasasına para koyup sermaye artırmasıyla şirketten olan alacağından vazgeçmesi suretiyle yaptığı sermaye artışı arasında Kanun'un şirketlerin mali yapılarının güçlendirilmesi yönündeki amacını karşılama açısından bir farkın da bulunmadığı belirtilerek ısrar kararının onanması gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ... DÜŞÜNCESİ: Uyuşmazlık, davacı şirketin yılında gerçekleştirdiği sermaye artırımının, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "*Diğer İndirimler*" başlıklı 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (I) bendi kapsamında nakit sermaye artırımı olarak kabul edilip edilmeyeceğine ilişkindir. Davacı şirket sermaye artırımının anılan bent kapsamında olduğunu ileri sürmektedir. Bu nedenle de yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesini ihtirazi kayıtla vermiştir. Anılan bent uyarınca hesaplanan tutar, ihtirazi kaydın idarece kabul edilmesi halinde dahi kazancın yetersiz olması nedeniyle yılında indirilememektedir. Hesaplanan tutar (3.430.541,67 TL), yılı kurumlar vergisi beyannamesinin ihtirazi kayıtla verilmesi nedeniyle beyannamenin "Gelecek Yıla Devreden Nakdi Sermaye Artışlarından Kaynaklanan Faiz İndirimi" satırında gösterilememiştir.

Sermaye artırımına yönelik hazırlanan ve dosyada mevcut ... tarih ve ... sayılı Rapor'da şu değerlendirmelere yer verilmiştir:

i. Davacı şirketin (... .. Şirketi), şirket ortağı Şirketine kredi kullanımlarından dolayı borcu bulunmaktadır. ... söz konusu nakit cinsinden kredi alacaklarının 393.400.000 TL tutarındaki kısmından, Şirketinin ise söz konusu nakit cinsinden kredi alacaklarının 168.600.000 TL tutarındaki kısmından, sermaye artırımında kullanılmak üzere 13/11/.... tarihli yönetim kurulu kararına istinaden vazgeçtiği anlaşılmıştır.

ii. Şirketi tarafından sermaye artırımında kullanılmak üzere vazgeçilen kredi alacakları, şirketin "Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri" hesabından özsermaye hesaplarında yer alan "Diğer Sermaye Yedekleri" hesabına aktarılmıştır.

Sermaye artırımına ilişkin ilan ... tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmıştır.

Dava konusu işlemin, davacının Almanya'da yerleşik ortağı tarafından artırılan sermaye artışından kaynaklı kısmı ısrar kararına konudur.

5520 sayılı Kanun'un "*Kabul edilmeyen indirimler*" başlıklı 11. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde, öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizlerin

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılamayacağı kurala bağlanmıştır. Bu kurala anılan Kanun'un "*Diğer İndirimler*" başlıklı 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 07/04/... ve 29319 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6637 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 8. maddesi ile eklenen (ı) bendi ile istisna getirilmiştir.

6637 sayılı Kanun'un 8. maddesine ait tasarının gerekçesinde *"...Bu uygulama ile sermaye şirketlerinde nakit artırılan sermaye üzerinden hesaplanan faizin kurumlar vergisi matrahından indirilerek sermaye artışı teşvik edilmekte ve uygulama esasları belirlenmektedir..."* cümlesine yer verilmiştir. Anılan maddeye ilişkin komisyon değişiklik gerekçesi de şu şekildedir: *"Teklifin çerçeve 11 inci maddesi, geçmiş yıllar karları, sermaye ve kar yedekleri gibi işletme özkaynakları içinde yer alan değerlerin sermayeye eklenmesi halinde işletmeye dışardan ilave nakdi bir kaynak girişi olmayacağı hususu dikkate alınarak, bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesi nedeniyle kurumlar vergisi indiriminden yararlanılmasının önüne geçilmesi amacıyla madde ile eklenen (ı) bendinin üçüncü paragrafının son cümlesine "veya bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden" ibaresinin eklenmesi ve ortaklarca veya ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen nakit sermaye artırımları için indirim imkanı tanınmaması amacıyla aynı cümleye "ya da ortaklar veya Kanunun 12 nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen" ibaresinin eklenmesi; ortakların hukuki niteliğine göre de Bakanlar Kuruluna indirim oranını farklılaştırma yetkisi verilmesine ilişkin düzenlemenin dördüncü paragrafa eklenmesi suretiyle çerçeve 9 uncu madde olarak kabul edilmiştir."*

Kanun koyucu, öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizlerin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılamayacağına dair ana kurala, 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendi kapsamında yapılan nakdi sermaye artırımları yönünde istisna tanımıştır. Eklenen bu bende ilişkin tasarı ve komisyon gerekçesi ile bent kapsamında tanınan istisnaya istisna getiren kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, sermaye şirketlerin ortaklarının doğrudan şirkete para koymak suretiyle nakdi sermaye artırımı yapmalarının yanı sıra farklı yollarla sermaye artırımı yapılabileceği kanun koyucu tarafından öngörülmüş ve farklı yollarla yapılan sermaye artırımlarının bir kısmı ana kurala getirilen istisnanın amacı dikkate alınarak istisna tutulmuş ve bu yolla yapılan sermaye artırımlarında ana kurala dönülmüştür. Anılan bent kapsamında istisnaya istisna getiren durumlar şunlardır:

- i. Sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklananlar dâhil olmak üzere, sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından kaynaklanan sermaye artırımları,
- ii. Bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

kaynaklanan sermaye artırımları,

iii. Ortaklar veya 5520 sayılı Kanun'un 12. maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları.

Artırılan sermayenin, ısrara konu olan davacı şirketin yurt dışında yerleşik ortağı tarafından temin edilen kısmı yönünden, yukarda belirtilen istisnai üç durumdan herhangi biri söz konusu değildir.

Diğer taraftan, ortaklarca kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımlarının indirim kapsamı dışında bırakıldığı dikkate alındığında, ortaklarca kredi kullanılmadan veya borç alınmadan gerçekleştirilen sermaye artışları söz konusu indirimden yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir. Olayda olduğu gibi şirketlerin, ortağının alacağını bu ortağın nakden taahhüt ettiği sermaye miktarından mahsup etmek suretiyle gerçekleştirdiği sermaye artışlarının 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) bendi kapsamında olduğu sonucuna varılmıştır (... &, "Kurumlar Vergisi Matrahında İndirim Hakkı Veren Sermaye Artırımları Bakımından Ortak Alacağının Şirket Sermayesine Eklenmesi", ... Üniversitesi ... Fakültesi Dergisi, Diğer bir ifadeyle, şirkete nakdi sermaye taahhünde bulunarak borçlanan ortağın bu borcunun şirketteki vadesi gelmiş alacağı ile takas etmesi durumunda sermaye artışına konu tutarın takas yoluyla nakden ödendiğinin kabul edilmesi gerekecektir(...). Uyuşmazlıkta, şirket ortağının alacaklı olduğu tutarın vadesinin dolup dolmadığına ilişkin bir ihtilaf bulunmamakla birlikte bu hususa ilişkin belgeler de dosyada mevcut değildir. Ancak yurt dışında yerleşik ortağın, şirketin yılında sermaye artışına konu ettiği tutarı aşan miktarda davacı şirketten alacaklı olduğu, istinaf aşamasında sunulan belgelerden anlaşılmıştır. 2016 yılında davacı şirketçe aynı ortağın şirketten olan alacağı mahsup edilmek suretiyle sermaye artışı yapıldığı ve bu sermaye artışından kaynaklı indirim hakkından yararlanmak üzere dava açıldığı (... Vergi E: ... sayılı dosya) da UYAP üzerinden yapılan araştırmadan görülmüştür. Dosyada mevcut yeminli mali müşavir raporunda yurt dışında yerleşik ortağa şirketin kredi kullanımlarından kaynaklı kredi ana para borçlarının toplamının 645.713.625,55 TL olduğu belirtilmiştir. Bu şirket tarafından sermaye artırımında kullanılmak üzere söz konusu alacağının yılında 393.400.000 TL; 2016 yılında ise 252.313.626,55 TL tutarındaki kısmından vazgeçilmiştir. Dolayısıyla uyuşmazlık konusu yılında sermaye artışına konu edilen tutar yönünden davacı şirketin yurt dışında yerleşik ortağına vadesi dolan bir borcunun bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca, 5520 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan sermaye artırımlarının bir kısmına getirilen istisnaya ilişkin açıklamalara, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesinin "10.6.1. İndirimin kapsamı" alt başlığında yer verilmiştir. Bu kısımda bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışlarının söz konusu

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

indirim hakkından yararlanmaya engel teşkil ettiği belirtilmiştir. Uyuşmazlık konusu olayla benzer durumlara ilişkin talep edilen özgelelerde de bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde sermaye artışı gerçekleştirildiği gerekçesiyle indirim hakkından yararlanılamayacağı yönünde görüş bildirilmiştir. Tebliğ'de belirtilen bu durumun şirketin iç kaynağı niteliğindeki bilanço kalemlerinin sermayeye ilave edilmesi yoluyla gerçekleştirilen sermaye artışları ile sınırlı olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. İç kaynak niteliğindeki kalemlerin mahsubu yoluyla gerçekleştirilen sermaye artışlarında, şirketin mal varlığında bir artış olmamakla birlikte şirketin sermayesinde bir artış söz konusudur. Bu halde şirkete dışardan ilave bir kaynak girişi olamayacağından getirilen indirim hakkının amacı dikkate alındığında bu yolla yapılan sermaye artışlarının kapsam dışında bırakılması Kanun'a uygun ve anlaşılabilir bir durumdur.

Sonuç olarak, şirketin ortağına olan borcunu ödemesinin ardından ortağın tahsil ettiği bu tutar ile nakdi sermaye taahhüdünü yerine getirmesi üzerine şirketin gerçekleştireceği nakdi sermaye artışı ile uyuşmazlık konusu olayda olduğu gibi şirket ortağının alacağı mahsup edilmek suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışı arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, hukuka uygun olduğu sonucuna varılan ısrar kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeksizin, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Danıştay Dördüncü Dairesinin yukarıda yer verilen kararının dayandığı aynı hukuksal nedenler ve gerekçeyle ısrar kararının bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1- Davalının temyiz isteminin **KABULÜNE**,

2- ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... **tarikh ve E: ..., K: ...** sayılı ısrar kararının **BOZULMASINA**,

3- Yeniden verilecek kararda karşılanacağından, yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına,

23/10/2024 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2023/1181
Karar No : 2024/937

X - KARŞI OY:

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçe karşısında ısrar kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından, istemin reddi gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

Bu belge 5070 Sayılı Yasa Hükümleri uyarınca Elektronik İmza ile imzalanmış olup ayrıca ıslak imza ile İMZALANMAYACAKTIR.

